

Munkavédelem 2024

Emelkedő bírságok, megújult oktatás és tudatos hatósági ellenőrzés

Idén számos jelentős változás történt a munkavédelem területén: februártól bizonyos körben lehetővé vált a munkavédelmi oktatás egyszerűsített feltételek szerinti teljesítése, márciustól pedig jelentősen emelkedtek mind a munkavédelmi, mind a munkaügyi bírságok. A változások az idén elfogadott, 2024-2027-es időszakra szóló Munkavédelmi Politika célkitűzéseit is tükrözik, a megvalósítás érdekében pedig közzétételre került a hatósági ellenőrzési terv is, megjelölve a legfontosabb fókuszterületeket. Szakértői összefoglalónkban bemutatjuk a legfontosabb változásokat, amelyekre minden munkáltatónak figyelemmel kell lennie.

Emelkedik a kiszabható munkavédelmi bírság összege

A munkavédelmi bírság mértékére vonatkozó új szabályokat a 25/2024. (II. 14.) Korm. rendelet rögzíti, jelentősen felemelve a bírság alapértékét, valamint meghatározva azokat a szorzószámokat, amelyekkel – meghatározott körülmények fennállása esetén – az tovább növelendő. Fő szabály szerint **a munkavédelmi bírság összege százezer forinttól százmillió forintig terjedhet.**

A bírság alapösszege

A bírságkiszabáskor figyelembe veendő alapértéket a kormányrendelet a megsértett munkavédelmi szabály okán súlyosan veszélyeztetett munkavállalók számától teszi függővé, és **súlyosan veszélyeztetett munkavállalónként százezer forintos alapbírságot** állapít meg.

Bírságösszeget növelő tényezők

Bizonyos körülmények fennállása esetén a bírság alapösszege emellett egy meghatározott szorzószám alapján lesz növelendő. Így a kormányrendelet meghatároz szorzószámokat:

- **Megszegett munkavédelmi normák száma szerint**, így például, ha a munkáltató általi, a munkavédelmi törvényben meghatározott 2-4 darab norma megsértését észleli a hatóság, másfélszeresére emelkedik a bírság mértéke.
- **Súlyos veszélyeztetettség időtartamával összefüggően**, így például, ha az egy óránál tovább, de nyolc óránál kevesebb ideig áll fenn, akkor 1,3-szorosára, míg ha egy hónapnál hosszabb ideig, akkor tízszeresére nő a bírság.
- **Munkáltató mulasztása okán bekövetkezett konkrét eredményhez kapcsolódóan**, így például munkabaleset vagy egészségkárosodás bekövetkezése esetén a háromszorosára, halálos munkabaleset esetén pedig húszszorosára emelkedik a bírság mértéke.
- **Ismétlődő szabálysértéshez kapcsolódóan**, így, ha az eljárást megelőző három évben a munkáltatóval szemben a munkavédelmi hatóság végleges döntésében szabott már ki bírságot, 1,5 lesz a szorzószám, ha pedig ezen az időszakon belül több szabálysértés miatt is történt bírságkiszabás, úgy a legutóbb alkalmazott szorzó megduplázódik.

Bírságösszeg korrigálása

A munkavédelmi hatóság bizonyos további tényezők fennállása esetén legfeljebb 20%-kal növelheti, illetve csökkentheti is a bírság mértékét.

Bírságösszeg növelése: A bírság végösszegét a hatóság növelheti például abban az esetben, ha a munkahelyen jelen lévő veszélyes anyagok mértéke a megengedett határértéknél 20%-kal magasabb

értéket meghaladja, illetve, ha a munkáltató kötelező munkabiztonsági, munkaegészségügyi szolgáltatást nem biztosít. A bírságösszeg növelését lehetővé tevő tényezők közé tartozik még a szükséges kockázatértékelés elmulasztása; a munkavédelmi oktatás, munkavédelmi képviselő, egészségvédelmi koordinátor mellőzése; illetve az a tény is, ha a munkáltató a munkavégzés hatókörében tartózkodó személy életét, testi épségét is veszélyezteti.

Bírságösszeg csökkentése: A hatóság a bírságot csökkentheti is, ha a munkáltató segíti a hatósági eljárást, a munkavállaló magatartása is közrejátszott a veszélyeztetés megvalósulásában, vagy a munkáltató a munkavédelmi előírásoknál szigorúbb megelőző intézkedéseket valósít meg.

Kedvezőbb szabályok mikro-, kis- és középvállalkozások, illetve természetes személyek esetén

A kormányrendelet bizonyos kedvezményeket is megfogalmaz, amelyeket abban az esetben lehet alkalmazni, ha a nem következik be a munkáltató mulasztása miatt halálos munkabaleset:

- **Bírságösszeg maximalizálása:** A mikro-, és kisvállalkozások, illetve természetes személy munkáltatók esetén a kiszabható maximális bírság összege 25 millió forint, míg középvállalkozások esetén 50 millió forint.
- **Bírságot csökkentő szorzószámok:** A mikro-, és kisvállalkozások, illetve természetes személyek részére kiszabandó munkavédelmi bírság végösszege emellett 0,8-as szorzószámot, míg a középvállalkozásoké 0,9-es szorzószámot kap.

A munkaügyi bírságok mértéke is emelkedik

Március elsejétől a munkaügyi bírságok is jelentősen emelkedtek, az ezzel kapcsolatos szabályokat a módosult 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet tartalmazza. A módosítás **jelentős mértékben növelte a munkaügyi bírság minimumát, 30.000 forintról 150.000 forintra**, és a tételes munkaügyi bírságok esetén is több helyen megnövelte a kiszabandó összegeket.

Külföldi foglalkoztató jogsértése

Megemelkedett a bírság mértéke bizonyos olyan jogsértések esetén, amikor munkáltató külföldi, aki Magyarországra küldi a foglalkoztatottját. A minimálbér összegére emelkedik a munkaügyi bírság érintett foglalkoztatottanként, az alábbi jogsértések esetén:

- **Munkaszerződés kapcsán felmerülő jogsértés:** Ha a munkaszerződés sért bizonyos, a magyar jog szerinti rendelkezéseket, vagy a munkáltató a szerződéssel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettséget elmulasztotta. A vonatkozó kiemelt rendelkezések közé tartoznak például leghosszabb munkaidőre, fizetett éves szabadság legalacsonyabb mértékére, a munkaerő-kölcsönzés feltételeire, a várandós vagy kisgyermekes nő valamint a fiatal munkavállaló munkavállalási és foglalkoztatási feltételeire, valamint a munkáltató által biztosított szállás feltételeire vonatkozó rendelkezések.
- **Nyilatkozattétel és adatszolgáltatás kapcsán felmerülő jogsértés:** Ha a külföldi foglalkoztató határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében Magyarországra küldi a foglalkoztatottját, és az ezzel kapcsolatos nyilatkozattételi és adatszolgáltatási kötelezettségét elmulasztja.

Harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatása

Végezetül, a módosítás alapján akkor is munkaügyi bírságot kell kiszabni, ha a foglalkoztató a vendégmunkás jogcímén Magyarországon tartózkodó harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatására irányuló jogviszony megszűnésével, megszüntetésével összefüggő bejelentési

kötelezettségét megsérti. Ilyen esetekben a kiszabandó bírság mértéke a minimálbér 10-szerese érintett munkavállalónként.

Megújul a munkavédelmi oktatás rendszere

A bírságkiszabással kapcsolatos rendelkezések mellett a munkavédelmi oktatásra tekintetében is jelentős változás történt. A munkavédelmi törvény februárban hatályba lépett módosítása lehetővé tette, hogy a munkáltató a munkavédelmi oktatás nyújtásával kapcsolatos kötelezettségének bizonyos körben úgy tegyen eleget, hogy a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által meghatározott általános oktatási tematikát, azaz **a miniszteri honlapon közzétett képzési anyagot adja át a munkavállaló részére**.

Ezzel összhangban februárban hatályba lépett a 6/2024. (II. 8.) NGM rendelet is, amely meghatározza az **általános oktatási tematika** alkalmazásával kapcsolatos részletes szabályokat.

- **Alkalmazási kör:** Az általános oktatási tematika révén történő munkavédelmi oktatás a szervezett munkavégzés keretében **információtechnológiai és számítástechnikai eszközzel végzett irodai** munkahelyi tevékenységre, munkakörre, álláshelyre, **illetve távmunkavégzésre** nézve válik lehetségessé.
- **Átadás a munkavállaló részére:** A munkáltató szabadon határozhatja meg a képzési anyag munkavállaló részére történő átadásának módját, és **átadásnak minősül az is, ha a munkáltató tájékoztatja a munkavállalót az általános oktatási tematika elérhetőségéről**.
- **A képzési anyag tartalma:** Az általános oktatási tematika az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó tárgyi, személyi és szervezési követelményeket tartalmazza, és ismerteti a munkavállalók jogait és kötelességeit, az információtechnológiai és számítástechnikai eszközzel végzett tevékenységek során fellépő veszélyek és ártalmak elleni védekezés módját, magatartási szabályait. A közzétett képzési anyag tartalmaz rendelkezéseket például a kémiai biztonsági ismeretekkel és az elsősegélynyújtással kapcsolatban is.
- **A képzési anyag kiegészítése:** Az általános oktatási tematikát **a munkáltatónak szükség szerint ki kell egészítenie** a munkavédelmi törvény szerinti kockázatértékelésben szereplő kockázatokkal kapcsolatos információkra épülő ismeretanyaggal is.

A munkavédelmi oktatásra vonatkozó új szabályokkal tehát könnyítéseket fogalmaz meg a jogalkotó, fontos azonban rögzíteni, hogy a munkavédelmi bírságokra vonatkozó szigorodó szabályok összességében mégis kiemelten szükségessé teszik a megfelelést. A munkavédelem stratégiai jelentőségét megerősíti az idén elfogadott és közzétett Országos Hatósági Ellenőrzési Terv, valamint a 2024-2027-es időszakra vonatkozó Munkavédelem Nemzeti Politikája is.

A hatósági ellenőrzési terv meghatározza a fókuszterületeket

Az idén közzétett Országos Hatósági Ellenőrzési Terv szerint a munkavédelmi és foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzések kiemelt figyelmet fognak fordítani az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények megteremtésére, valamint a munkavállalók jogainak hatékony érvényesítésére.

- **A munkavédelmi ellenőrzések** tekintetében a fő fókuszterületek közé fog tartozni a **veszélyes anyagokkal végzett tevékenységek és a fémipari tevékenységek** célvizsgálata, melyeknél a munkavédelmi hiányosságok miatt bekövetkezett súlyos munkabalesetek és egészségkárosodások csökkentése kiemelt szempont.
- **A foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések** főbb fókuszterületei között pedig a

feldolgozóipar, a szálláshely-szolgáltatás, valamint a vendéglátás területén működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának felülvizsgálata szerepel.

Az ellenőrzések tervezett fókuszterületein működő vállalkozásoknak tehát kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a munkavédelmi és munkaügyi szabályok megfelelő megismerésére és betartására, és a megnövekedett munkavédelmi és munkaügyi bírságok tekintetében különösen fontos lesz a megfelelés ezeken a területeken is.

A 2024-2027-es időszak munkavédelmi politikája jelöli ki az irányokat

Végezetül röviden érdemes utalni arra is, hogy **januárban elfogadásra került a Munkavédelem Nemzeti Politikája** is, amely a 2024-2027-es időszakra vonatkozóan fogalmazza meg a munkavédelmi politika legfontosabb prioritásait.

- **Balesetek, megbetegedések és egészségügyi veszélyhelyzetek megelőzése:** A politika kiemelt céljai között szerepel a munkahelyi balesetek és megbetegedések megelőzésének javítása, valamint az esetleges jövőbeli egészségügyi veszélyhelyzetekre (pl. járványokra) való felkészültség javítása is, amely összhangban van a hatósági ellenőrzésre vonatkozó célkitűzésekkel, valamint a munkavédelmi bírsággal kapcsolatos új szabályozással.
- **Zöld és digitális átállás:** A munkavédelmi politika emellett harmadik kiemelt célkitűzése a munka új világában a zöld és digitális átállás, illetve a demográfiai átmenet által előidézett változások előrejelzése és kezelése, erre tekintettel pedig kiemelten fontos szerepet tulajdonít a digitalizációnak is. A digitalizáció lehetőséget teremt a zöldebb munkahelyek kialakítására, amelyek környezetbarát és fenntartható megoldásokkal járulnak hozzá a munkavégzési körülmények zöldítéséhez és a fenntarthatósághoz.

Látható tehát, hogy a stratégiai és politikai tervezés eredményeképpen már el is kezdődött a munkavédelmi és munkaügyi szabályozás átalakítása, és alapvető jelentőségű változások következtek be. A kiszabható bírság emelkedése, valamint a fókuszált hatósági ellenőrzés fényében az elkövetkező időszakban **különösen fontos lesz, hogy a munkáltatók megfelelő figyelmet fordítsanak a kapcsolódó szabályozás megismerésére, és az annak való megfelelés biztosítására.**

Sajtókapcsolat:

- dr. Kricskovics-Béli Boglárka, Counsel
- KPMG Legal Tóásó Ügyvédi Iroda
- +36 1 887 7100

Eredeti tartalom: KPMG

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/13390/munkavedelem-2024/>